

I NSPIRACJA K SZTAŁCENIE D ZIAŁANIE

Nr 12 / grudzień 2013 / egzemplarz bezpłatny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek – najlepsza inwestycja

W NUMERZE:

SŁOWO WSTĘPNE	3
REALIZACJA DWULETNIEGO PROJEKTU SYSTEMOWEGO ROPS W OPOLU	4
Cykle szkoleniowe specjalistyczne	4
Szkolenia specjalistyczne.....	4
Studia podyplomowe.....	4
Doradztwo specjalistyczne	5
Ewaluacja projektów systemowych wdrażanych w woj. opolskim przez OPS i PCPR	6
Kampania promocyjno – informacyjna o zasięgu regionalnym	7
Rozwój dialogu, partnerstwa i współpracy na rzecz przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego.....	8
Plan działań na rzecz rozwoju, promocji i upowszechniania Ekonomii społecznej w regionie	9
ROZMOWY Z CIEKAWYMI LUDŹMI	
Rozmowa z Markiem Ostrówką – pracownikiem socjalnym Domu Pomocy Społecznej w Dobrzeniu Wielkim prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek	10
DOBRE PRAKTYKI	
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich.....	13
Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolczynie	15
WYDARZENIA	
Projekt „Przemoc to Nie-Moc”	17
Projekt „Trudne pytania”	19
Konferencja naukowa, pn. „Społeczne i prawne aspekty starości”	20
WIADOMOŚCI	
Znak Promocyjny Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny”	22

Wydawca:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu
45-315 Opole, ul. Głogowska 25c
Tel. 77 44 15 250, fax. 77 44 15 259

www.rops-opole.pl
www.pokl.rops-opole.pl
www.pokl.opole.pl

Publikacja została przygotowana w ramach realizowanego projektu systemowego pt. „Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy i integracji społecznej w województwie opolskim”

Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej
Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji
Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej
Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007–2013

Wydanie XII
Nakład 200 szt.

SŁOWO WSTĘPNE

Oddajemy do Państwa rąk najnowsze wydanie Biuletynu Informacyjnego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu, poświęcone m.in. aktualnym przedsięwzięciom realizowanym przez nasz Ośrodek oraz innym cennym inicjatywom, które miały miejsce w naszym regionie.

Zachęcam szczególnie do lektury wywiadu przeprowadzonego w ramach cyklu pt. „Rozmowy z ciekawymi ludźmi”. Tym razem naszym gościem był Pan Marek Ostrówka - pracownik socjalny w Domu Pomocy Społecznej w Dobrzeniu Wielkim. Obchodzony w listopadzie Dzień Pracownika Socjalnego pokazuje jak ważną i niezbędną rolę spełniają osoby wykonujące tę piękną i zaszczytną profesję, której istota tkwi w pomocy drugiemu człowiekowi. Życzę Państwu, aby każdy odnalazł powody do radości i satysfakcji z racji pełnionych obowiązków.

Pragnę złożyć słowa podziękowania dla wszystkich instytucji pomocy i integracji społecznej oraz ich reprezentantów zaangażowanych w realizację projektów ukierunkowanych na wsparcie osób, rodzin i środowisk potrzebujących wsparcia. Dziękuję również za to, że chcecie dzielić się swoimi refleksjami i doświadczeniami, które stanowią zachętę do podejmowania nowych zadań i wyzwań.

SZANOWNI PAŃSTWO, KOLEŻANKI I KOLEDZY

*Korzystając z nadarzającej się okazji związanej ze zbliżającym się
końcem Roku, składam Państwu najserdeczniejsze życzenia
spokojnych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego 2014 Roku.
Aby spełniły się marzenia, zdrowie dopisywało,
a powodów do radości i uśmiechu wciąż przybywało!*

Adam Różycki
Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu

REALIZACJA DWULETNIEGO PROJEKTU SYSTEMOWEGO ROPS W OPOLU

Stojąc u progu kolejnego roku zdajemy sobie sprawę z nowych wyzwań stojących przed pomocą społeczną. Dynamika zmian społecznych wymusza na nas konieczność ciągłego doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Opolu stara się już od wielu lat podejmować kompleksowe działania, które przyczyniają się do podniesienia standardów usług na rzecz osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz coraz efektywniejszego rozwiązywania problemów społecznych w regionie.

Realizacja obecnego projektu systemowego ROPS w Opolu pt. „Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy i integracji społecznej w województwie opolskim”, Poddziałanie 7.1.3 PO KL zostanie zakończona w 2014 roku, jednak już teraz chcielibyśmy Państwu zaprezentować, główne zadania oraz obszary jakie zostały podjęte w 2013r.

Szkolenie kadr jednostek pomocy i integracji społecznej, kadr prowadzących pracę z rodziną, kadr publicznych służb zatrudnienia i innych służb społecznych

Głównym oraz priorytetowym działaniem projektu systemowego jest wsparcie szkoleniowe, jakie zostało skierowane do wszystkich pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej w województwie opolskim. W bieżącym roku przeprowadzono 4 specjalistyczne cykle szkoleniowe dla 57 uczestników oraz zrealizowano 10 tematów szkoleniowych dla ogółem 236 osób.

CYKLE SZKOLENIOWE SPECJALISTYCZNE:

- Język migowy – poziom średniozaawansowany – ukończyło 15 osób,
- Mediacje rodzinne – poziom zaawansowany – ukończyło 15 osób,
- Asystent rodziny – ukończyło 12 osób,
- Alternatywne metody komunikacji z osobami niepełnosprawnymi, w tym podstawowe uprawnienia i ulgi dla osób niepełnosprawnych – ukończyło 15 osób.

SZKOLENIA SPECJALISTYCZNE:

- Rodzinny wywiad środowiskowy – szkolenie ukończyło 19 osób,
- Sposoby negocjacji i radzenia sobie z psychomanipulacją klientów – szkolenie ukończyło 14 osób,
- Działania profilaktyki zintegrowanej przeciw przemocy – szkolenie ukończyło 15 osób,
- Zespół interdyscyplinarny jako skuteczna metoda rozwiązywania problemów społecznych- szkolenie ukończyło 15 osób,
- Współpraca OPS i PUP w celu aktywizacji społecznej i zawodowej bezrobotnych klientów pomocy społecznej – szkolenie ukończyło 29 osób,
- KPA w praktyce jednostek pomocy społecznej z uwzględnieniem nowelizacji – szkolenie ukończyło 25 osób,
- Tworzenie umów w oparciu o Kodeks Cywilny w trybie PZP – szkolenie ukończyło 29 osób,
- Działalność socjalna w zakładzie pracy – szkolenie ukończyło 20 osób,
- Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny po zmianach styczeń 2013 r. – szkolenie ukończyło 29 osób,
- Pierwsza pomoc przedmedyczna – szkolenie ukończyło 31 osób.

STUDIA PODYPLOMOWE

Po raz pierwszy w ramach realizacji projektu systemowego ROPS w Opolu zainaugurowaliśmy rozpoczęcie dwóch kierunków studiów podyplomowych tj. Ekonomii społecznej oraz Gerontologii społecznej dla łącznej liczby uczestników – 60 osób. Dwusemestralne studia podyplomowe realizowane są w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu i zakończą się w I kwartale 2014 r.

Uczestnikom studiów zapewniono niezbędne pomoce dydaktyczne, wyżywienie, zakwaterowanie oraz ubezpieczenie NNW w okresie trwania zajęć.

Celem studiów podyplomowych na kierunku Ekonomia społeczna jest podniesienie umiejętności i wiedzy uczestników studiów z zakresu ekonomii społecznej, kształcenie liderów z zakresu tworzenia podmiotów ekonomii społecznej (spółdzielnie socjalne, działalność gospodarcza w NGO, itp.), a także przygotowanie do promowania działań w obszarze ekonomii społecznej wśród lokalnej społeczności oraz instytucji publicznych i niepublicznych. W 2013 r. słuchacze ww. kierunku uczestniczyli w zajęciach zrealizowanych podczas VII weekendowych zjazdów.

Jednym z uczestników studiów na kierunku Ekonomia społeczna jest **Pan Grzegorz Derengowski – Dyrektor Środowiskowego Domu Samopomocy w Ganie** cyt: „*Studnia Podyplomowe Ekonomia Społeczna, na które uczęszczam od 2013 r. dają mi możliwość pogłębienia posiadanej już wiedzy, a także zdobycia nowych umiejętności z tego zakresu, ale przede wszystkim są dla mnie inspiracją do dalszych działań w pracy zawodowej.*”

Grzegorz Derengowski – Dyrektor ŚDS w Ganie.

Celem studiów podyplomowych na kierunku Gerontologia społeczna jest przygotowanie słuchaczy do pracy z osobami starszymi, wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności, które sprawią, że poradzą sobie z wyzwaniami ww. specjalności. Postępująca profesjonalizacja zawodu pracownika socjalnego sprawia, iż w obliczu szybkiego zwiększania się liczby osób starszych wzmaga się potrzeba odpowiedniego przygotowania pracowników sektora usług społecznych i sektora usług rynkowych do kontaktowania się z seniorami i właściwego zaspokajania wyrażanych przez nich potrzeb. W 2013 r. słuchacze ww. kierunku uczestniczyli w zajęciach zrealizowanych podczas VIII weekendowych zjazdów.

Jedną z uczestniczek studiów na kierunku Gerontologia społeczna jest **Pani Krystyna Wilisowska – Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku**. „*W 2013 r. rozpoczęłam studia podyplomowe na kierunku Gerontologia społeczna. Uczestnictwo w studiach podyplomowych sprawia mi dużo przyjemności, a poznanie zagadnień związanych z problemami wieku starczego oraz poznanie zjawisk wpływających na sam proces starzenia się pozwoli mi w rozpowszechnianiu nowego systemu wsparcia na terenie naszego powiatu dla seniorów i ich rodzin.*”

Krystyna Wilisowska – Kierownik PCPR w Prudniku.

Szczegółowe informacje nt. studiów podyplomowych dostępne są na stronie internetowej Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu: <http://www.wszia.opole.pl/wp/studia-podyplomowe-rops.html>.

DORADZTWO SPECJALISTYCZNE

W ramach specjalistycznego doradztwa udzielono łącznie 118 godz. konsultacji indywidualnych dla łącznie 67 osób. Spotkania odbyły się zarówno w siedzibie ROPS w Opolu (6 spotkań), jak również w siedzibie beneficjentów (52 spotkania). Z doradztwa skorzystały 53 instytucje pomocy i integracji społecznej tj. 51 OPS-ów i 2 PCPR-y. Tematyka udzielonego doradztwa specjalistycznego była bardzo zróżnicowana, dotyczyła wsparcia merytorycznego w zakresie szeroko rozumianych form rozwoju aktywnej integracji, kierunków rozwoju pracy socjalnej, metod i sposobów aktywizacji klientów pomocy społecznej, jak również stosowania odpowiednich narzędzi aktywnej integracji do grupy odbiorców projektów systemowych zgodnie z nowymi zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów, udzielenie pomocy przy prawidłowym planowaniu grupy docelowej zgodnie z pkt 3.2 wniosku o dofinansowanie, omówienie zasad efektywnej współpracy z PUP w celu dobrego i trafnego doboru form wsparcia

dla uczestników projektów systemowych, rozeznanie potrzeb szkoleniowych dla uczestników projektów systemowych oraz zapoznanie się z przyczynami nieprzystępowania przez niektóre OPS-y do realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 7.1.1 POKL.

W 2013 r. po raz pierwszy odbyły się spotkania realizowane w ramach doradztwa grupowego. Temat spotkań dotyczył „Udzielania zamówień poniżej 14 tys. euro oraz powyżej 14 tys. euro w trybie ustawy PZP”. Liczba godzin doradztwa grupowego wyniosła łącznie 5 godz., w których uczestniczyło łącznie 10 osób.

W 2014 roku tematyka doradztwa specjalistycznego zostanie rozszerzona m.in. o zagadnienia dotyczące:

- rozwijania systemu opieki środowiskowej, w celu zbudowania środowiskowego modelu integracji ludzi starszych i wymagających pomocy;
- wprowadzenia specjalizacji stacjonarnej opieki;
- aktywizacji i integracji lokalnej osób w wieku poprodukcyjnym;
- wykorzystania potencjału osób starszych w środowisku lokalnym;
- zapewnienia odpowiednich świadczeń emerytalnych na starość;
- prowadzenia spójnej polityki wobec starości i na rzecz osób starszych;

oraz w miarę zainteresowania ze strony OPS i PCPR także o inne zagadnienia zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach PO KL 2007-2013”, do którego serdecznie Państwa zapraszamy. Karta doradcza dostępna jest na stronach www.pokl.rops-opole.pl.

EWALUACJA PROJEKTÓW SYSTEMOWYCH WDRAŻANYCH W WOJ. OPOLSKIM PRZEZ OPS I PCPR

W II kwartale br. przystąpiliśmy do realizacji badania ewaluacyjnego. Zadanie miało na celu dokonanie oceny jakości wsparcia przewidzianego w projektach systemowych ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie w woj. opolskim oraz

pozyskanie kompleksowej wiedzy na temat sposobów zarządzania i wdrażania przedmiotowych projektów pod kątem trafności, skuteczności oraz efektywności.

W ramach realizacji celów szczegółowych badania dokonana została ocena narzędzi i instrumentów wsparcia wykorzystanych w projektach systemowych, ocena potencjału i potrzeb beneficjentów oraz identyfikacja barier w realizacji projektów. Wyniki przeprowadzonej ewaluacji zawarte zostały w raporcie końcowym, pn. „Badanie ewaluacyjne projektów systemowych ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie realizowanych w ramach Działania 7.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”. W badaniu wzięło udział 82 respondentów, tj.:

- 41 klientów ośrodków pomocy społecznej, którzy uczestniczyli w projekcie w ramach Poddziałania 7.1.1 lub 7.1.2;
- 18 przedstawicieli OPS/PCPR z terenu województwa opolskiego, którzy w przeszłości zrealizowali minimum jeden projekt systemowy w ramach Poddziałania 7.1.1 lub 7.1.2;
- 15 przedstawicieli OPS/PCPR, którzy realizowali projekt systemowy w ramach Poddziałania 7.1.1 lub 7.1.2 w roku 2012;
- 8 osób – 4 uczestników projektów z Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2 oraz 4 przedstawicieli OPS/PCPR, którzy realizowali projekt systemowy.

Jako *studium przypadków* scharakteryzowane zostały dwa projekty realizowane w naszym regionie tj. „Aktywizacja społeczno – zawodowa klientów OPS w Nysie” oraz „Samo – DZIELNI” projekt realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Badanie pokazało, iż znaczna większość respondentów badania ilościowego przeprowadzonego w placówkach OPS/PCPR wysoko oceniła sposób zarządzania projektami. Ponadto według badanych większość narzędzi, instrumentów oraz form pomocy stosowanych w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 7.1.1 i 7.1.2 przyczyniła się do realizacji celów oraz osiągnięcia rezultatów projektów systemowych oraz celu całego Działania 7.1 PO KL i celu szczegółowego 1 i 2 Priorytetu VII PO KL. Za najbardziej skuteczne uznano:

- narzędzie: kontrakt socjalny, najczęściej uznawany za prawidłowe i adekwatne narzędzie, przyczynia-

jące się do realizacji konkretnych zawartych w założeniach projektu;

- instrumenty: aktywizacji zawodowej i edukacyjnej, jako przynoszące największą korzyść dla uczestników;
- formy pomocy: kursy i szkolenia zawodowe, a także staże, jako formę pomocy dającą możliwość wyuczenia zawodu, a także nabycia praktyki, doświadczenia;
- pozostałe efektywne formy wsparcia to: doradztwo obejmujące kompetencje społeczne, wsparcie psychologiczne i finansowe, asystent rodziny.

Wśród barier i problemów utrudniających realizację działań w ramach projektów najczęściej pojawiały się zagadnienia związane z rekrutacją uczestników oraz prowadzeniem dokumentacji projektowej. Zwracano również uwagę na opór uczestników wobec proponowanych działań, zbyt późną wypłatę środków finansowych, a także trudności w rozliczaniu projektów i braki kadrowe.

Zachęcamy Państwa do lektury ww. raportu, który dostępny jest m.in. na stronie internetowej: www.pokl.rops-opole.pl.

KAMPANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNA O ZASIĘGU REGIONALNYM

W ramach Kampanii opracowano oraz wydano m.in. **Kwartalnik Pracowników Socjalnych Śląska Opolskiego „Empowerment”**. W 2013 r. wydano 4 kwartalniki, w których prezentowano aktywne formy integracji społecznej na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz nowe formy i narzędzia wsparcia indywidualnego i środowiskowego klientów pomocy społecznej. Kwartalnik jest kontynuacją działań z lata

ubiegłych. W formie elektronicznej są dostępne na stronie internetowej www.pokl.rops-opole.pl.

Ponadto w Nowej Trybunie Opolskiej była wydawana czterostronicowa wkładka tematyczna, pn. „**Integracja bez barier**” oraz tzw. e-wydania wkładki dostępne na stronie internetowej NTO. W roku 2013 opublikowano 43 wkładki. Poruszane zagadnienia obejmowały aktywne formy integracji społecznej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz szeroko rozumianą integrację społeczną i zawodową osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Problematyka artykułów dotyczyła m.in. następujących obszarów:

- barier w integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
- sektora ekonomii społecznej i jego roli w społecznym rozwoju lokalnym – działalność spółdzielni socjalnych, podmiotów integracji społecznej w tym: centrow integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno- zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- reintegracji społecznej i zawodowej realizowanej na obszarze gmin i powiatów ze szczególnym uwzględnieniem działań ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie wdrażanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- promowania działań na rzecz budowy partnerstwa publiczno – społecznego poprzez współpracę pomiędzy sektorem pomocy społecznej a instytucjami rynku pracy i organizacjami pozarządowymi,
- możliwości finansowania aktywnych form integracji społecznej – informacje na temat kursów i szkoleń umożliwiających nabycie i podniesienie lub zmianę kompetencji zawodowych, staży, subsydiowanego zatrudnienia, zajęć reintegracji społecznej i zawodowej,
- form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, centrow aktywizacji lokalnej, animacji lokalnej, networkingu, coachingu, treningu pracy) oraz podmiotów realizujących powyższe formy i metody,

- działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne, w tym zaburzone psychicznie, pozaszkolne formy integracji społecznej młodzieży: świetlice środowiskowe, w tym z programami socjoterapeutycznymi, kluby środowiskowe

W dniu 26 kwietnia 2013 r. w Narodowym Centrum Polskiej Piosenki w Opolu odbyła się **Gala Twórczości Osób Niepełnosprawnych**. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie „Ambasada Sukcesu” w Izbicku. Podczas Gali zostały wręczone Statuetki „Emil 2013” oraz nagrody w konkursie „Małgorzata dla Mistrza” i po raz pierwszy nagroda publiczności „Błękitny Anioł” im. Wiesława Szabata.

Zespół projektowy 7.1.3 POKL przy współpracy pracowników Ośrodka Adopcyjnego ROPS w Opolu w dniu 1 czerwca 2013 r. zorganizował **piknik dla rodzin adopcyjnych i zastępczych**, który odbył się na terenie Centrum Sportu w Opolu. W imprezie wzięło udział łącznie ok. 200 osób. Najmłodszy mieli możliwość skorzystania z dmuchanych zjeżdżalni oraz specjalnie przygotowanych na tę okazję zabaw i konkursów.

ROZWÓJ DIALOGU, PARTNERSTWA I WSPÓŁPRACY NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKA WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

Wizyta studyjna

W dniach 13-14 listopada 2013 r. zorganizowano dwudniową wizytę studyjną w podmiotach ekonomii społecznej na terenie woj. dolnośląskiego. W wizycie uczestniczyło 20 osób – przedstawiciele instytucji pomocy i integracji społecznej z terenu województwa opolskiego.

Podmioty ekonomii społecznej objęte wizytą:

1. Spółdzielnia Socjalna „Szkłany Świat” Bombki w Krośnicach

Spółdzielnia powstała w 2009 roku. Założyciele spółdzielni wywodzą się z nieistniejącej już spółdzielni w Miliczu, słynącej z tego, że przez kilkadziesiąt lat zajmowała się wytwarzaniem ozdób znanych w wielu krajach świata.

Działalność spółdzielni opiera się na współpracy z lokalną organizacją, tj. Fundacją „Doliny Baryczy”. Dzięki niej spółdzielcy uczestniczą w różnego rodzaju poka-

zach na festynach i jarmarkach, gdzie mogą promować swoje wyroby, m.in. ptaki ze szkła oraz słynny karp miłlicki.

Uczestnicy wizyty w Spółdzielni Socjalnej „Szkłany Świat” Bombki

2. Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna „ARKADIA” w Żmigrodzie

Spółdzielnia” została zarejestrowana w grudniu 2007 r. Jednak dopiero 12 czerwca 2008 r. członkinie – założycielki (same kobiety) podpisały umowy o pracę i spółdzielnia mogła rozpocząć swoją działalność. „Arkadię” założyło 5 kobiet, które bardzo długo były osobami bezrobotnymi.

Powstanie Spółdzielni to efekt współpracy partnerstwa zawiązanego przez lokalne instytucje (Urząd Gminy Żmigród, Powiatowy Urząd Pracy z siedzibą w Trzebnicy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie, Gminne Centrum Informacji w Żmigrodzie oraz Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Społecznej im. Św. Jadwigi Śląskiej). Partnerstwo to zostało utworzone w ramach Programu Wspierania Ekonomii Społecznej w Gminie Żmigród.

Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna „ARKADIA” ze Żmigrodu specjalizuje się w produkcji smacznych, zdrowych i niedrogich posiłków kuchni domowej. Spółdzielnia organizuje sprzedaż wyrobów garmaze-ryjnych, obsługę cateringową oraz obsługę konferen-cji, seminariów, imprez integracyjnych i okoliczności-owych na terenie całego województwa dolnośląskiego. Największą popularnością cieszą się: pierogi, karp sma-żony, słodkie wypieki, smalec i kwaszone ogórki.

3. Spółdzielnia Socjalna Austeria Krokus w Wali-miu

Założycielami Spółdzielni są Barbara i Grzegorz Szwa-ja. Spółdzielnia rozpoczęła działalność w 2007 r. na ba-zie gospodarstwa agroturystycznego, które powstało w 2006 r. Było to możliwe dzięki wsparciu ówczesnego Regionalnego Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości Socjalnej (w ramach Partnerstwa na Rzecz Rozwoju „Muflon”) w Wałbrzychu. Jako spółdzielnia socjalna mają wśród swoich członków zarówno osoby niepeł-nosprawne jak i bezrobotne.

Oprócz bazy noclegów, gospodarstwa agroturystycz-nego, galerii malarskiej, organizacji plenerów malar-skich i przedsięwzięć artystycznych, ognisk, kuligów, zawodów w wędkarstwie i grzybobraniu gospodarze zapewniają wyśmienite, staropolskie wyżywienie (pie-czenie barana, prosiaka, dziczyzny, grillowane ryby z miejscowego łowiska, domowe ciasta i desery, świeże pieczywo).

4. Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna Igliczna w Starej Bystrzycy

Spółdzielnia powstała na bazie doświadczenia i wie-loletniej pracy ludzi prowadzących i zajmujących się działaniami skierowanymi do osób niepełnosprawnych i na rzecz niepełnosprawności. Członkowie spółdzielni współpracują z instytucjami dobroczynnymi „non-pro-fit” zajmującymi się wypożyczaniem sprzętu rehabilita-cyjnego, ortopedycznego, organizowaniem turnusów rehabilitacyjnych, wycieczek, wypraw górskich i nauką jazdy na nartach dla osób niepełnosprawnych. Człon-kowie spółdzielni zaangażowani są od wielu lat w dzia-łania charytatywne oraz projekty dotyczące aktywizacji osób niepełnosprawnych. Działania prowadzone przez osoby będące członkami Spółdzielni dają osobom niepełnosprawnych możliwości zatrudnienia. Spółdzielnia w pracy z osobami niepełnosprawnymi korzysta ze wsparcia wolontariuszy.

Uczestnicy wizyty studyjnej

PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ROZWOJU, PROMOCJI I UPOWSZECHNIANIA EKONOMII SPOŁECZNEJ W REGIONIE

W ramach realizacji projektu systemowego zostały opracowane oraz nagrane **4 reportaże telewizyjne „Wędką zamiast ryby”**, promujące rozwój ekonomii społecznej w regionie, które w swej treści zawierają in-formacje o charakterze edukacyjno – informacyjnym w obszarze ekonomii społecznej. W celu dotarcia do jak największej grupy odbiorców reportaże były emi-towane w telewizji regionalnej i cieszyły się dużym za-interesowaniem odbiorców. Reportaże są dostępne na stronie internetowej www.pokl.rops-opole.pl.

Ponadto w ramach zadania została wydana monogra-fia, pt. **„Problemy Śląska ze szczególnym uwzględ-nieniem województwa opolskiego wyzwaniem dla ekonomii społecznej.”**. Celem niniejszej publikacji było przybliżenie zagadnień związanych z wyzwaniami i zagrożeniami demograficznymi, społecznymi oraz gospodarczymi Śląska, z uwzględnieniem roli sektora ekonomii społecznej w sytuacji społeczno-gospodar-czej, w kontekście trwałego rozwoju w układzie prze-strzennym (regionalnym) województwa opolskiego. Zagadnienia zawarte w monografii oscylowały w ob-szarze ekonomii społecznej na rynku pracy w woj. opolskim. Publikacja dostępna jest na stronie inter-ne-towej: www.pokl.rops-opole.pl.

ROZMOWY Z CIEKAWYMI LUDŹMI

Rozmowa z Markiem Ostrówką – pracownikiem socjalnym Domu Pomocy Społecznej w Dobrzaniu Wielkim prowadzoną przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek

Pracownik socjalny działa na rzecz jednostek, rodzin, grup i środowiska społecznego znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. A jak w rzeczywistości wygląda praca socjalna na co dzień?

W Domu Pomocy Społecznej w którym pracuję, w centrum naszych zainteresowań i działań jest nasz mieszkaniec. Jest nas tam (pracowników socjalnych) dwoje. Rzeczywistość naszej pracy wyznacza w dużej mierze to, z czym przychodzi do nas mieszkaniec. Czyli po prostu: w jakim jest stanie zdrowia, jaką ma sytuację rodzinną, materialną, prawną itd. Mówiąc krótko to konkretne potrzeby konkretnego mieszkańca wyznaczają nam drogę pracy.

Jakie według Pana są zalety i wady pracy socjalnej?

Główną zaletą jest na pewno to, że praca socjalna daje możliwość pomocy osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki tej pomocy mają szansę nie pogłębiać się dalej w problemach, a z czasem „wyjść na prostą”. Niestety stwarza ona też niebezpieczeństwo

popadania części klientów w bezradność i bierność i uzależnianie się od pomocy. Jeśli system nie jest gruntownie przemyślany i dopracowany, to stwarza okazję do nadużyć. Wówczas okazuje się, że pomoc nie trafia do części osób, które naprawdę tego potrzebują, zaś część środków jest po prostu marnotrawiona, przez osoby, które nie potrafią korzystać z tej pomocy lub zwyczajnie kombinują. Pomoc społeczna ma niestety ciągle jeszcze „moc stygmatyzującą”. No i potrafi też być demoralizująca. Coraz częściej słyszymy o klientach z wyuczoną bezradnością (także „dziedziczną” już z pokolenia na pokolenie) i „nasyconych” postawą roszczeniową. Znam też przypadki, które mogą demoralizująco i demoralizująco działać na pracowników socjalnych. Na przykład pracownik wstrzymuje decyzję o zasiłku w związku z ewidentnym marnotrawieniem środków przez klienta, a ten idzie do kierownika z „pyskówką”, co skutkuje tym, że kierownik wzywa socjalnego i (przy kliencie!) każe mu zmienić decyzję. Nie możemy udawać, że takie problemy, to kwestia marginalna lub że to

nie wpływa ja jakość naszej pracy. Mam tu chyba nieco kontrowersyjne zdanie, ale sądzę, że naprawdę nie stać nas na marnotrawienie środków. Dlatego pomoc powinna trafiać naprawdę tylko do tych którym jest potrzebna i którzy potrafią ją odpowiednio wykorzystać. Powinna zaś być odbierana tym, którzy ją marnotrawią.

Co należy zmienić w pracy pracowników socjalnych, aby pomoc społeczna funkcjonowała lepiej?

Na pewno uszczelnić i dopracować system i przepisy. Tu oczywiście trzeba zwrócić uwagę, na to, że specyfika pracy socjalnej jest inna w przypadku pracownika socjalnego w szpitalu, inna w przypadku tego z DPS-u, inna w OPS-ach a jeszcze inna w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Każdy ma swoje specyficzne problemy i pewnie nie ma jednej recepty na poprawę dla wszystkich. Życzyłbym sobie, aby osoby decyzyjne podejmowały rozmowy ze zwykłymi pracownikami socjalnymi o ich problemach w codziennej pracy: o barierach, lukach, niejasnościach przepisów, brakach systemowych oraz o tym, co byłoby im potrzebne, by łatwiej im się pracowało, a następnie opracowywali rozwiązania.

Czy mężczyzna może być dobrym pracownikiem socjalnym, czy to raczej zawód dla kobiety?

Myślę, że to zawód dla każdego, kto naprawdę chce to robić, widzi w tym sens i widzi w tym siebie. Płeć ogrywa tu mniejszą rolę. Z drugiej strony uważam, że aby dobrze się czuć w tym zawodzie trzeba być trochę „mieszkańcem”. To znaczy mieć pewne cechy, które stereotypowo (ale może nie do końca bezpodstawnie) przypisujemy bardziej kobietom oraz pewne cechy, które na takiej samej zasadzie kojarzą się z mężczyznami. Myślę tu o takich cechach jak empatia, łatwość nawiązywania relacji czy opiekuńczość oraz nastawienie zadaniowe, dyrektywność, odporność na stres czy choćby orientacja w terenie.

Co Pan sądzi na temat stereotypowego postrzegania zawodów kobiecych i męskich, mowa o pracy pracownika socjalnego? Czy to jest tendencja, która na dzień dzisiejszy zanika?

Trudno jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie bez podparcia się jakimiś rzetelnymi badaniami na ten temat. Z własnych obserwacji mogę wysnuć taką hipotezę, że w tych „betonowych” stereotypowych zaporach faktycznie pojawia się coraz więcej pęknięć, prześwitów, uszczerbków i że – mówiąc nadal metaforycznie – coraz więcej wody przez nie przecieka. Chyba podobnie jest w wielu innych zawodach, które do niedawna jak „łatki” stereotypowo przypięte były tylko i wyłącznie

do jednej płci. Tendencje te powstawały i jednak przez wiele lat i wielu lat będzie z pewnością potrzeba, aby je na dobre odwrócić.

Zawód pracownika socjalnego jest zawodem specyficznym. Jakimi cechami charakteru powinien odznaczać się pracownik socjalny?

Ważnych dla tego zawodu cech jest pewnie wiele. Mi jednak na myśl od razu przyszła dojrzałość (czy też inteligencja) emocjonalna. Ta praca często i mocno uruchamia własne emocje. Ale jest też pracą z emocjami innych ludzi (podopiecznych). Zdolności empatyczne, dobrego rozumienia emocji własnych i innych ludzi, odporność na frustrację czy krytykę, umiejętność „kierowania” swoimi emocjami, nawiązywania i podtrzymywania relacji czy też asertywność. Wszystkie te zdolności łącznie składają się na inteligencję emocjonalną. Pewnie przydają się też takie rzeczy jak: myślenie analityczne, upór, konsekwencja, pomysłowość, otwartość i komunikatywność. Zdolności do automotywowania też mogą mieć niebagatelne znaczenie, zwłaszcza w kontekście delikatnie mówiąc niezbyt prestiżowych uposażeń w naszym zawodzie.

Jaki jest Pana największy sukces zawodowy?

Praktycznie każdego dnia pracy zdarza mi się taki sukces. Jest nim po prostu słowo „dziękuję” od kogoś z naszych mieszkańców. To najczęściej nie jest zwykłe „suche” dziękuję. W tym ich „dziękuję” zazwyczaj bardzo mocno pobrzmiwają ich emocje i szczerą wdzięczność. Wdzięczność za to, że spawy ważne dla nich okazały się równie ważne dla nas. Zdaję sobie sprawę, że to nie brzmi jak opis jakiegoś spektakularnego sukcesu zawodowego, ale właśnie takie sukcesy mają silny wpływ na moją motywację.

Z jakim problemami najczęściej borykają się podopieczni placówki, w której Pan pracuje?

Są to głównie osoby starsze i schorowane. Zatem problemy jakie mają najczęściej są typowe dla takich ludzi. Są to głównie problemy zdrowotne. Drugą ważną grupą problemów z jakim się borykają to problemy adaptacyjne. W momencie przyścia do nas doświadczają ogromnej zmiany życiowej, co jest dla nich bardzo stresujące. Staramy się pomagać im, aby ta adaptacja do nowych warunków życia przebiegała jak najłagodniej. Trzecim bardzo istotnym problemem jaki charakteryzuje większość naszych mieszkańców to samotność. W wielu przypadkach nie jest jednak wcale tak, że zaczynają czuć samotność dopiero w momencie przyścia do nas. Często są to starsi ludzie – wdo-

wy, wdowcy – których dzieci żyją i funkcjonują od lat za granicą. Oni zaś od lat zmagają się z samotnością. Tylko, że do pewnego czasu – najczęściej do momentu przyścia poważniejszej choroby – zmagali się z nią we własnym domu. Własnym, ale już od lat pustym. Ci z którymi bliscy się kontaktują i którzy są przez nich odwiezani mają w tych kontaktach coś w rodzaju „przeciwsamotnościowego bezpiecznika”. Mamy jednakże i takich mieszkańców, o których bliscy zdali się całkiem zapomnieć. Poradzić sobie z taką sytuacją to już olbrzymie wyzwanie. Inne typowe problemy to takie, które nazwałbym „sprawami urzędowymi” lub problemy materialne.

Jaką rolę powinien odgrywać pracownik socjalny w życiu podopiecznych?

Przede wszystkim powinniśmy być dla naszych podopiecznych osobami spolegliwymi, ale nie w potocznym, lecz pierwotnym – słownikowym znaczeniu tego terminu. Czyli powinniśmy być dla nich osobami, na których mogą oni polegać, pewnymi, godnymi zaufania. Osobami, do których mogą się zwrócić ze swoimi problemami, gdyż wiedzą, że ich nie zbagatelizujemy i że można nam zaufać. To tworzy relację i na tym można budować całą resztę. Oczywiście dobrze by było, jakbyśmy do tego byli skuteczni – czyli potrafili faktycznie czasem pomóc. Szczerzy także, bo nie jesteśmy wszechmocni i to też trzeba umieć naszym podopiecznym powiedzieć i wytłumaczyć. Do tego pracownik socjalny powinien być kimś, kto umie „lokalizować” zasoby i mocne strony podopiecznego, pokazywać mu je i motywować go, do ich wykorzystywania w celu zmiany swojej sytuacji życiowej.

Jakie są dylematy i rozdarcia współczesnego pracownika socjalnego?

Przypuszczam, że są to dylematy dwojakiego kalibru. Te mniejsze dotyczą codziennej pracy, np.: jak daleko pracować z tym klientem; co zrobić z daną rodziną, itp. Te większego kalibru dotyczą jak sądzę rozważań nad własną drogą zawodową, jej sensem, satysfakcją z niej, tym czy mamy jeszcze serce do tej pracy i jakieś cele do zrealizowania, czy szansa na finansowo lepszą przyszłość.

Jaki Pana zdaniem jest wizerunek publiczny pracownika socjalnego?

Nie znam niestety żadnych badań na ten temat. Przypuszczam jednak, że ten wizerunek jest także obarczony pewnymi stereotypowymi skrzywieniami. Sądzę, że dla części społeczeństwa pracownicy socjalni będą się kojarzyli z rozdawaniem pieniędzy „pijaczkom”, z odbie-

raniem dzieci zwykłym ludziom albo z tym, że pojawiają się na miejscu dopiero jak wydarzy się jakiś dramat. Taki obraz jest w każdym bądź razie najbardziej dostępny. Odpowiadają za to głównie media, bo w takim właśnie kontekście najczęściej mówi się w nich o pracownikach socjalnych.

Czy zawód pracownika socjalnego jest potrzebny?

Tu odpowiem krótko. Na pewno jest potrzebny. Ten zawód funkcjonuje na całym świecie. Mamy też międzynarodowe święta pracy socjalnej i pracownika socjalnego. To też o czymś świadczy.

Co motywuje Pana do pracy?

Jak wielu pracowników socjalnych chciałbym wśród tych czynników, które motywują do pracy, móc wymienić wynagrodzenie. Tak jednak nie jest. Co zatem motywuje? Ludzie z którymi i dla których pracuję, życie z nimi, satysfakcja jaką daje kontakt z nimi i pomaganie im, ich wdzięczność i dobre słowo.

Wypalenie zawodowe jest przypisane do tego zawodu. Wybierając go, pracownik socjalny musi liczyć się z takimi, a nie innymi barierami. Czy dostrzega Pan ten problem u siebie i swoich współpracowników, jeśli tak to w jaki sposób sobie poradzić z tym zjawiskiem?

Wiem, że jest to problem wielu pracowników socjalnych. Często rozmawiamy o tym, gdy spotykamy się na różnych szkoleniach. Osobiście jednak nie doświadczam tego problemu. Przed wypaleniem dość skutecznie dotychczas chroni mnie różnorodność mojej aktywności zawodowej. W samym DPS-ie jestem nie tylko pracownikiem socjalnym, ale także psychologiem. Drugim moim miejscem pracy jest Dom Dziecka w Opolu, gdzie jestem wychowawcą. Dodatkowo przyjmuję w dwóch opolskich poradniach jako psycholog i terapeuta. Różne dziedziny, różni ludzie, różne zadania i metody pracy. Dzięki temu łatwiej uciec od rutyny, znużenia, wypalenia. W moim przypadku to się sprawdza. Co mogłoby pomóc moim kolegom i koleżankom? Myślę, że gdyby byli bardziej doceniani za swoją pracę. Mam na myśli nie tylko aspekt finansowy, ale także aby tak po ludzku byli też częściej chwaleni przez swoich szefów. Atmosfera tworzona przez przełożonych ma kapitalne znaczenie. Wsparcie z ich strony i poczucie, że gra się w jednej drużynie jest nieocenione. Pewnie przydałoby się też trochę mniej tego, co utrudnia lub paraliżuje wykonywanie tej pracy, a w zamian więcej kompetencji i realnych możliwości działania. Na koniec możliwość regularnego nadzoru swojej pracy.

DOBRE PRAKTYKI

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich

PCPR w Strzelcach Opolskich od roku 2009 realizuje projekt systemowy pn. „18+ nowe szanse i możliwości” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Projekt „18+ nowe szanse i możliwości” w roku 2013 skierowany został do 74 osób bezrobotnych i/lub nieaktywnych zawodowo i/lub zatrudnionych zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców Powiatu Strzeleckiego, którzy są w wieku aktywności zawodowej oraz korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Przewidziano 2 grupy docelowe:

- Grupa I – 62 osoby niepełnosprawne,
- Grupa II – 12 osób z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Celem głównym projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uczestników/uczestniczek poprzez uruchomienie instrumentów aktywnej integracji (aktywizacji społecznej, edukacyjnej, zawodowej i zdrowotnej).

Do celów szczegółowych projektu zaliczamy:

- zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły oraz zwiększenie zdolności komunikacyjnych,
- doskonalenie umiejętności pracowniczych, zdobycie umiejętności umożliwiających wejście na rynek pracy oraz rozwój aspiracji edukacyjnych,
- usprawnienie psychoruchowe,
- wzrost umiejętności rozwoju osobistego,
- wzrost wiedzy na temat zdrowego stylu życia,
- podniesienie kwalifikacji zawodowych.

Uczestnicy projektu w ramach swoich grup zostali objęci nieodpłatnymi działaniami aktywizującymi:

Grupa I (podział na podgrupy A, B, C, D)

- indywidualnymi spotkaniami z psychologiem celem skierowania do działań w projekcie,
- wyjazdem o charakterze kulturalnym do Teatru Rozrywki w Chorzowie,
- 13 dniowym wyjazdem ogólnousprawniającym z programem przywrócenia aktywności społecznej dla podgrupy A i B, w ramach którego odbywały się zajęcia rehabilitacyjne, indywidualne spotkania z psychologiem, grupowe warsztaty rozwoju osobistego przeprowadzane przez psychologa, grupowe warsztaty z terapeutą oraz warsztaty zdrowego stylu życia prowadzone przez dietetyka,
- 13 dniowym wyjazdem ogólnousprawniającym z programem przywrócenia aktywności społecznej dla podgrupy C i D, w ramach którego odbywały się zajęcia rehabilitacyjne, indywidualne spotkania z psychologiem, grupowe warsztaty rozwoju osobistego przeprowadzane przez psychologa, grupowe warsztaty z terapeutą oraz warsztaty zdrowego stylu życia prowadzone przez dietetyka,
- grupami wsparcia przeprowadzonymi przez terapeutę,
- indywidualnymi spotkaniami z psychologiem po wyjeździe wg potrzeb.

Grupa II

- indywidualnymi konsultacjami z psychologiem i doradcą zawodowym w celu wytypowania indywidualnej ścieżki zawodowej,
- wyjazdem o charakterze kulturalnym do kina w Katowicach,

- kursami zawodowymi (prawo jazdy kat. B, język angielski),
 - warsztatami grupowymi rozwoju osobistego przeprowadzonymi przez psychologa,
 - grupowymi warsztatami aktywnego poszukiwania pracy z doradcą zawodowym,
 - warsztatami z arteterapii przeprowadzonymi przez terapeutę.
- oraz realizatorzy projektu a także zaproszeni goście. Podczas spotkania uczestnikom wręczono zaświadczenia potwierdzające zakończenie warsztatów:
- rozwoju osobistego z psychologiem,
 - z terapeutą,
 - aktywnego poszukiwania pracy z doradcą zawodowym,
 - arteterapii dla Grupy II.

W dniu 29 listopada 2013 r. w Restauracji „U Jana” w Warmątowicach odbyło się uroczyste spotkanie integracyjno – kulturalne z okazji zakończenia realizacji projektu, w którym udział wzięli wszyscy uczestnicy

Ponadto uczestnicy otrzymali pamiątkowe albumy ze zdjęciami z realizacji poszczególnych działań w ramach projektu.

Uczestnicy oraz realizatorzy projektu a także zaproszeni goście

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek – najlepsza inwestycja

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie

Wykorzystując wiedzę i doświadczenie w realizacji projektów systemowych Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołczynie po raz szósty przystąpił do realizacji projektu pn. „Wzrost kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie” w ramach Priorytetu VII, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt jest skierowany do osób bezrobotnych oraz nieaktywnych zawodowo, zamieszkujących gminę Wołczyn zagrożonych wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego z powodów określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w wieku aktywności zawodowej, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Głównym celem projektu jest wzrost aktywności społecznej i zawodowej klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczynie. Do realizacji celu głównego mają przyczynić się cele szczegółowe projektu, tj.:

- poprawa predyspozycji osobistych i kompetencji społecznych, wiary we własne siły, zwiększenie motywacji do działania,
- wzrost lub zmianę kwalifikacji zawodowych,
- nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy,
- wzmocnienie potencjału OPS poprzez kontynuację zatrudnienia 2 pracowników socjalnych.

W latach 2013 – 2014 kompleksowym systemem wsparcia zostanie objętych łącznie 38 Uczestników. Projekt zakłada odrębny nabór Uczestników w każdym roku realizacji, tj. 19 osób w 2013 r. i tyle samo w 2014 r.. W każdym roku są to osoby nowo przystępujące do projektu które dostrzegają swoją trudną sytuację życiową i wyrażają chęć jej zmiany poprzez aktywizację społeczną i zawodową.

Projekt realizowany jest w oparciu o kontrakty socjalne z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji.

Zrealizowane formy wsparcia w 2013 r.:

1. Aktywizacja zawodowa:
 - indywidualne doradztwo zawodowe w celu stworzenia Indywidualnych Planów Działania,
 - „Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy” – warsztaty grupowe z doradcą zawodowym,
 - staże zawodowe.
2. Aktywizacja społeczna:
 - indywidualne konsultacje psychologiczne,
 - „Trening kompetencji i umiejętności społecznych – warsztaty grupowe z psychologiem,
 - „Warsztaty pełnienia ról społecznych” – warsztaty grupowe z psychologiem.
3. Aktywizacja edukacyjna:
 - kursy zwiększające kompetencje zawodowe lub umożliwiające zdobycie nowych kwalifikacji:

- Sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej

- Kurs obsługi komputera i Internetu

- Operator koparko – ładowarki

- Prawo jazdy kat. B

- Prawo jazdy kat. C

- Podstawowy język niemiecki

- Kucharz małej gastronomii

- Magazynier z obsługą wózków jezdniowych

- Technolog robót wykończeniowych w budownictwie

4. Wsparcie finansowe w postaci zasiłków celowych lub specjalnych zasiłków celowych.
5. Prace społecznie użyteczne.
6. Praca socjalna.

W ramach zajęć Uczestnicy projektu mają zapewnione ubezpieczenie NNW, wyżywienie, transport dla osób z terenów wiejskich, niezbędne badania lekarskie, koszty egzaminów państwowych, materiały szkoleniowe.

Formy wsparcia zaplanowane na 2014 rok:

1. Aktywizacja zawodowa:
 - indywidualne doradztwo zawodowe w celu stworzenia Indywidualnych Planów Działania,
 - „Warsztaty Aktywnego Poszukiwania Pracy”- warsztaty grupowe z doradcą zawodowym,
 - staże zawodowe.
2. Aktywizacja społeczna:
 - indywidualne konsultacje psychologiczne,

- „Trening kompetencji i umiejętności społecznych – warsztaty grupowe z psychologiem,
- „Warsztaty pełnienia ról społecznych” – warsztaty grupowe z psychologiem.

3. Aktywizacja edukacyjna:

- szkolenia/kursy zwiększające kompetencje zawodowe lub umożliwiające zdobycie nowych kwalifikacji zostaną ustalone w 2014 roku w zależności od potrzeb Uczestników biorących udział w projekcie.

4. Wsparcie finansowe w postaci zasiłków celowych lub specjalnych zasiłków celowych.

5. Prace społecznie użyteczne.

6. Praca socjalna.

Dzięki zaangażowaniu Zespołu Projektowego oraz współpracy Uczestników projektu w poprzednich pięciu latach realizacji projektu systemowego zawsze realizowaliśmy zaplanowane cele oraz osiągnęliśmy założone wskaźniki.

WYDARZENIA

Projekt „Przemoc to Nie-Moc”

W celu ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie, a także skutków stosowania przemocy na terenie woj. opolskiego, zwiększenia skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie w woj. opolskim i zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc na terenie woj. opolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Opolu w okresie od maja do grudnia 2013 r. zrealizował projekt, pn. „Przemoc to Nie-Moc” dofinansowany z Rządowego Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”. W ramach projektu przeprowadzono działania skierowane do bardzo szerokiej grupy odbiorców. Założeniem projektu była realizacja 2 działań.

DZIAŁANIE 1:

Kampania informacyjno – edukacyjna skierowana do społeczności regionu oraz konkretnych grup zawodo-

wych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Na potrzeby ww. kampanii zostały zorganizowane od czerwca do listopada 2013 r. regionalne spotkania informacyjno – edukacyjne dla personelu medycznego szpitali oraz pogotowia. Spotkania dotyczyły zadań, które nakłada na służbę zdrowia znowelizowana Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem wdrażania procedury „Niebieskiej Karty” w zakresie dotyczącym grupy docelowej spotkania. Ponadto omawiane były m.in. działania pracowników ochrony zdrowia w przypadku wystąpienia przemocy tj. umiejętne przeprowadzenie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie przemocy i skierowanie osoby krzywdzonej do miejsc, gdzie może uzyskać pomoc. Spotkania odbyły się w szpitalach na terenie wszystkich powiatów województwa opolskiego oraz we wszystkich szpitalach w stolicy województwa w Opolu (ogółem 20 spotkań). W spotkaniach uczestniczył personel medyczny szpitali i pogotowia działających na terenie danego powiatu. Spotkania zo-

stały przeprowadzone przez certyfikowanego specjalistę ds. przemocy w rodzinie oraz Policjanta z Komendy Powiatowej Policji z terenu odpowiedniego powiatu.

Ponadto w ramach przeprowadzonej kampanii w okresie od września do listopada 2013 r. wyświetlane były komunikaty na monitorach multimedialnych w autobusach MZK w Opolu, pod hasłem „Przemoc to Nie-Moc” zachęcające do reakcji w sytuacji podejrzenia występowania przemocy w rodzinie i przeciwdziałania temu zjawisku wraz z podaniem instytucji udzielających pomocy oraz nawołujące do łamania stereotypów z zakresu przemocy. Komunikaty były wyświetlane przez 7 dni w tygodniu w 10 autobusach.

Kolejnym elementem kampanii informacyjno – edukacyjnej były spektakle profilaktyczno – edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych klas IV-VI, pt. „Nibylandia Piotrusia Pana” (WSPÓŁCZESNE DOŚWIADCZENIA LATAJĄCEGO PSOTNIKA) – dziecko w obliczu przemocy i agresji w rodzinie. Spektakl opowiada o losach Piotrusia Pana – mieszkańca Nibylandii, dowodzącego w swojej krainie grupą chłopców, którzy wypadli z wózka i nikt się po nich nie zgłosił. Nie chce nigdy dorosnąć, chodzić do szkoły i pracować. Posiada niezwykle umiejętności, jedna z nich to latanie. Te nadzwyczajne możliwości pozwalają głównej postaci na wniknięcie do wielu domostw, gdzie staje się naocznym świadkiem tego, co tam się dzieje. Przez nieoczekiwany splot zdarzeń, podczas jednej z wizyt traci swój cień, co ma znaczenie bardzo symboliczne. Tak, jak dziecko, które poddane jest wielu aktom przemocy, traci tożsamość, jest zagubione i bezradne (pozbawione cienia, nieodłącznego elementu własnej fizjonomii i własnego ja), tak Piotruś Pan bez swojego cienia nie jest sobą. Ma to wymiar głęboko metaforyczny. NIBYLANDIA w przedstawieniu, to miejsce azylu dla wszystkich, których dotknęła jakakolwiek forma przemocy w rodzinie. A Piotruś Pan, to nikt inny, jak każdy z nas kto powinien być przewodnikiem po zawitych ścieżkach rodzinnego życia. Spektakl był próbą odpowiedzi na pytanie: „Jak odzyskać swój cień w obliczu przemocy doświadczonej w rodzinie?”.

Spektakle odbyły się w każdej gminie woj. opolskiego. Z uwagi na bardzo duże zainteresowanie wystawiono 96 przedstawień. Celem spektakli było zwrócenie uwagi dzieci na problem przemocy oraz pokazanie konsekwencji tego typu działań, jak też wskazanie sposobów ich unikania. Jednocześnie dzieci dowiedziały się gdzie zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia lub zaistnienia przemocy. Spektakle miały również za zadanie

ukazać właściwe, wartościowe wzorce, wolne od przemocy oraz przedstawić rolę odpowiednich instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy oraz osób dorosłych jako opiekunów stojących w obronie pokrzywdzonych.

DZIAŁANIE 2:

Realizacja dwóch szkoleń, w okresie od października do listopada 2013 r., których celem było podniesienie kompetencji pracowników wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Pierwsze szkolenie, pn. „Przyczyny zachowań agresywnych jako element diagnostyczny w planowaniu działań terapeutycznych i korekcyjnych wobec sprawców przemocy oraz kompleksowe wsparcie dla osób doświadczających przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci” było przeznaczone dla członków zespołów interdyscyplinarnych (m.in. pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, pedagogów, członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policjantów, lekarzy). Szkolenie miało na celu polepszenie współpracy oraz podniesienie skuteczności podejmowanych działań oraz wskazanie korzyści płynących z pracy w zespole interdyscyplinarnym, w działaniach profilaktycznych oraz pomocy rodzinom i osobom w pokonaniu trudnych sytuacji życiowych. Dwudniowe szkolenie było przeznaczone dla 71 osób. Tematyka szkolenia obejmowała m.in. następujące zagadnienia:

- rozpoznawanie zjawiska przemocy i jego interpretacja,
- ocena zjawiska z punktu widzenia przyjętych standardów i psychopatologii,
- prezentacja chorób psychicznych i zaburzeń osobowości sprawców i ofiar przemocy,
- przyczyny i objawy przemocy,
- sposoby oddziaływań leczniczych i terapeutycznych,
- problemy podczas terapii sprawców przemocy i ofiar przemocy, w tym krzywdzonych dzieci,
- prezentacja i diagnoza indywidualnych przypadków,

- dopasowanie sposobu oddziaływania wobec sprawcy z uwzględnieniem diagnozy,
- omówienie ram prawnych i zastosowanie przepisów w relacjach i kontaktach ze sprawcą przemocy,
- omówienie procedur postępowania w sytuacji przemocy w rodzinie – działalność zespołów interdyscyplinarnych.

Drugie szkolenie, pn. „Psychologiczne aspekty kontaktu z ofiarą i sprawcą przemocy

w rodzinie. Współpraca w ramach zespołów interdyscyplinarnych” było skierowane do policjantów – kierowników rewirów dzielnicowych i posterunków Policji. Szkolenie miało na celu usprawnienie wykonywanych zadań służbowych Policji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz koordynację działań w ramach procedury zapobiegania temu zjawisku. Przeprowadzono 16 godzin szkoleniowych w okresie 2 dni szkoleniowych dla dwóch dwudziestoosobowych grup. Tematyka szkolenia obejmowała m.in. następujące zagadnienia:

- zjawisko przemocy (definicje, rodzaje, stereotypy),
- natura przemocy (mechanizmy powstawania przemocy, w tym rola uzależnień, uwarunkowania społeczno-kulturowe i biologiczne, zjawiska towarzyszące, cykl przemocy),
- diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie (objawy stosowania przemocy – fizyczne, emocjonalne, społeczne, charakterystyka ofiar przemocy – wiktymizacja, efekty urazu, konsekwencje stosowania przemocy, strategie radzenia sobie),
- pomoc ofierze przemocy (pierwszy kontakt z osobą doznającą przemocy, elementy psychoterapii, rozmowa z ofiarą i sprawcą),
- prawne aspekty pomocy dziecku – ofierze przemocy, podstawowe akty prawne dotyczące przemocy w rodzinie i ochrony dziecka,
- procedura „Niebieskiej Karty”,
- omówienie procedur postępowania w sytuacji przemocy w rodzinie – działalność zespołów interdyscyplinarnych.

Projekt „Trudne pytania”

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu w ramach programu Ministra Zdrowia, pn. Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych w zakresie problematyki dotyczącej rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w okresie marzec-grudzień 2013 r. zrealizował projekt, pn. „Trudne pytania” dofinansowany ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych pozostających w dyspozycji Ministra właściwego do spraw zdrowia.

Cel ogólny projektu:

1. Podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z:
 - problemowym i patologicznym hazardem;
 - innymi uzależnieniami behawioralnymi (pracoholizmem, siecioholizmem, seksoholizmem, kupnoholizmem).

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat czynników chroniących przed hazardem problemowym i patologicznym oraz innymi uzależnieniami behawioralnymi (pracoholizmem, siecioholizmem, seksoholizmem, kupnoholizmem).
2. Promowanie postaw bycia wolnym od uzależnień.

Przedmiotem projektu była produkcja i emisja cyklu filmów informacyjno – edukacyjnych pt. „Trudne pytania”. Produkcja oraz emisja filmów zostały zlecone do realizacji Telewizji Polskiej S.A. z siedzibą w Warszawie, Oddział w Opolu. W ramach cyklu powstało 5 filmów, tj.:

- film o nałogowym hazardzie „W szponach hazardu”,
- film o siecioholizmie „W sieci”,
- film o seksoholizmie „Chorzy na seks”,
- film o pracoholizmie „Nałogowa praca”,
- film o kupnoholizmie „Nałogowe zakupy”.

W każdym filmie wystąpili bohaterowie oraz eksperci (psychologowie, psychoterapeuci) specjalizujący się w danej dziedzinie, pracujący z osobami, które doświadczyły uzależnienia w swoim życiu. Jako eksperci wystąpili praktycy z terenu całej Polski, którzy na co

dzień zajmują się zaprezentowanymi w filmach uzależnieniami. Filmy w okresie październik – grudzień br. zostały wyemitowane na antenie telewizji regionalnej TVP Opole. Ponadto filmy są dostępne na stronie internetowej ROPS w Opolu i TVP Opole.

Konferencja naukowa, pn. „Społeczne i prawne aspekty starości”

W dniu 24 października br. w Sali Konferencyjnej im. Orła Białego w Urzędzie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu wspólnie z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego oraz Departamentem Zdrowia i Polityki Społecznej UMWO zorganizowali konferencję naukową, pn. „Społeczne i prawne aspekty starości”.

Przedsięwzięcie zrealizowano w związku z kampanią społeczną na rzecz osób starszych w woj. opolskim.

Uczestnicy konferencji

Od lewej: dr Ewa Kozerska, Dyrektor ROPS w Opolu Adama Różycki, Wicemarszałek Województwa Opolskiego Roman Kolek, prof. dr hab. Agata Zagórska, prof. dr hab. Tadeusz Cielecki

Konferencja została współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Bardzo duże zainteresowanie konferencją, w której uczestniczyło ponad 180 osób, w tym przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej, potwierdza, że zagadnienia dotyczące osób starszych oraz starości są niezmiernie istotną kwestią w szczególności w aspekcie zapewnienia coraz większej grupie seniorów właściwej opieki oraz wsparcia.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali Wicemarszałek Województwa Opolskiego Roman Kolek, Dyrektor ROPS w Opolu Adam Różycki oraz Prodziekan ds. Nauki i Badań Wydziału Prawa i Administracji UO dr Ewa Kozerska. Moderatorami konferencji byli prof. Agata Zagórska oraz prof. Tadeusz Cielecki.

Społeczne wymiary starości zaprezentowali w swoich wystąpieniach m.in. prof. Robert Rauziński, który omówił konsekwencje starzenia się społeczeństwa w Polsce do 2035 r., prof. Kazimierz Szczygielski przedstawił stan i perspektywę zmian w grupie ludności w wieku produkcyjnym jako wyzwanie dla programu Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim,

prof. Zofia Hasińska poruszyła temat zatrudnienia i wynagrodzenia osób starszych w Polsce, prof. Stanisław Rogala omówił psychologiczne uwarunkowania prawnej ochrony starości.

Prawne aspekty starości przedstawili m.in. prof. Stanisław Nitecki w wystąpieniu nt. rodzaju świadczeń przysługujących osobom starszym w systemie pomocy społecznej, dr Elżbieta Maj przedstawiła zagadnienie związane z prawną ochroną osób starszych w kontekście niepełnosprawności oraz dr hab. Kamil Antonów, który omówił społeczne i prawne uwarunkowania określenia poziomu wieku emerytalnego.

Zwieńczeniem konferencji była dyskusja, w której została podkreślona rola zmian legislacyjnych zmierzających do dostosowania systemu pomocy społecznej, aby jeszcze efektywniej wesprzeć seniorów, których udział w ogólnej liczbie mieszkańców w naszym regionie – zgodnie z prognozami demograficznymi – będzie jednym z najwyższych w kraju.

Konferencję uświetnił występ Chóru „BAGATELA” działającego przy Dom Dziennego Pobytu „Magda-Maria” w Opolu.

Chór „BAGATELA” działający przy Dom Dziennego Pobytu „Magda-Maria” w Opolu

WIADOMOŚCI

Znak Promocyjny Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny”

Cel istnienia Znak Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” jest bardzo prosty. Z jednej strony daje on klientom szansę kupowania produktów i usług ekonomii społecznej, a tym samym dokonywania ważnych społecznych działań – takie prospołeczne zakupy pozwalają przy okazji codziennych wydatków podejmować decyzje na rzecz ludzi potrzebujących, walczących o swoją samodzielność życiową i zawodową. Z drugiej strony certyfikowane podmioty ekonomii społecznej muszą dbać o jakość i konkurencyjność. Decyzja o zakupie ich produktów i usług wynika z potrzeb klienta i jakości oferty, zaś aspekt społeczny jest i powinien być dodatkowym bodźcem.

Podmioty ekonomii społecznej funkcjonują dzięki sprzedaży produktów i usług. Aby ułatwić konsumenten

tom ich rozpoznanie, Fundacja im. Królowej Polski św. Jadwigi (przy współpracy innych organizacji pozarządowych) przygotowała kampanię oznaczania ich specjalnym znakiem promocyjnym.

Znak Promocyjny Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” jest prawnie chroniony.

Opracowano i zarejestrowano znak, który – podobnie jak najlepsze europejskie znaki jakości, intuicyjnie

informuje klienta/kontrahenta o swoim przestaniu. Wykorzystano w nim rozpoznawalne elementy: kod kreskowy, serce, torbę na zakupy. Stał się znakiem wysokiej jakości produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej.

Posiadanie Znak Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” wyróżnia wybrane jednostki spośród podmiotów ekonomii społecznej działających na danym terenie. Przyznanie znaku to wynik dbałości o stałe umocnienie rangi i wizerunku podmiotów ekonomii społecznej jako symbolu usług i produktów o najwyższej jakości, wykonanych w połączeniu z wyjątkową dbałością o wykorzystanie potencjału społecznego. Certyfikacja efektywnie wspomaga działania prowadzone przez odznaczone podmioty ekonomii społecznej w zakresie marketingu i public relations.

O prawo do posługiwania się Znakiem Promocyjnym Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” mogą ubiegać się podmioty spełniające wymogi określone w Zasadach przyznawania Znak Promocyjnego ES „Zakup Prospołeczny”. Przyznanie Znak Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” odbywa się na pisemny wniosek zainteresowanego podmiotu. Wniosek oraz ankietę należy złożyć do organizacji zajmującej się przyznawaniem znaku w danym województwie. Na Opolszczyźnie jest to Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, który podpisał z Fundacją im. Królowej Polski Św. Jadwigi (twórcy znaku) w sprawie możliwości certyfikowania podmiotów ekonomii społecznej na Opolszczyźnie. Podpisanie umowy nastąpiło 23 września 2013 r.

w związku z czym ROPS w Opolu ma prawo nadawania znaku opolskim przedsiębiorcom społecznym. Nadanie znaku jest bezpłatne i następuje na podstawie decyzji Opolskiej Kapituły Znak Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny”

Przyznanie Znak Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” następuje poprzez udzielenie licencji na okres 1 roku. Po upływie tego okresu podmiot zainteresowany przedłużeniem certyfikacji składa wniosek o przedłużenie na dalszy okres 1 roku. Przedsięwzięcie ma charakter non-profit.

O prawo do posługiwania się Znakiem Promocyjnym Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” mogą ubiegać się podmioty prowadzące działalność na terenie województwa opolskiego, których wyroby lub świadczone usługi poprzez ich wysoką jakość, posiadaną

reputację i/lub szczególne cechy kwalifikują je do przyznania Znak Promocyjnego „Zakup Prospołeczny”, tj.:

- centra integracji społecznej (CIS),
- zakłady aktywności zawodowej (ZAZ),
- spółdzielnie socjalne,
- spółdzielnie inwalidów i niewidomych,
- spółki prawa handlowego (spółka non-profit),
- fundacje,
- stowarzyszenia,
- inne podmioty, które spełniają definicję organizacji pozarządowej w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, o ile prowadzą trwałą i efektywną działalność społeczną, jak również działalność ekonomiczną rozumianą jako zarejestrowana działalność gospodarcza, odpłatna działalność pożytku publicznego lub inna działalność o charakterze ekonomicznym.

Podmiot, który poddaje się certyfikacji musi ponadto:

- 1) funkcjonować co najmniej 6 miesięcy,
- 2) w ostatnim okresie obrachunkowym posiadać nie mniej niż 30% przychodów własnych w ogólnej wartości przychodów.

Przyznanie Znak Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny” odbywa się na pisemny wniosek zainteresowanego podmiotu. Szczegółowe informacje są zamieszczone na stronie internetowej: www.es.rops-opole.pl.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu zaprasza podmioty ekonomii społecznej prowadzące działalność gospodarczą lub odpłatną działalność statutową do udziału w certyfikacji swoich produktów i usług znakiem „Zakup Prospołeczny”.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Człowiek – najlepsza inwestycja